

«چرخش استراتژیک پاکستان: از حمایت به تقابل با طالبان؟» یادداشت مفهومی

مقدمه

سیاست خارجی و امنیتی پاکستان در قبال طالبان یکی از پیچیده‌ترین و بحث‌برانگیزترین موضوعات در روابط منطقه‌ای جنوب آسیا بوده است. پاکستان که زمانی به‌عنوان یکی از حامیان اصلی طالبان در دهه‌های گذشته شناخته می‌شد، در سال‌های اخیر نشانه‌هایی از تغییر رویکرد در برابر این گروه نشان داده است. این چرخش استراتژیک، که تحت تأثیر عوامل داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی شکل گرفته، پیامدهای عمیقی برای امنیت منطقه، روابط پاکستان با همسایگان، به‌ویژه افغانستان، و همچنین جایگاه این کشور در نظام جهانی دارد. سمینار با عنوان «چرخش استراتژیک پاکستان: از حمایت به تقابل با طالبان؟» فرصتی است برای بررسی این تحولات، تحلیل علل و انگیزه‌های این تغییر سیاست، و ارزیابی تأثیرات آن بر آینده منطقه.

منطق برگزاری

تغییر رویکرد پاکستان نسبت به طالبان نه تنها یک موضوع سیاسی و امنیتی، بلکه یک تحول استراتژیک با ابعاد چندلایه است که نیازمند تحلیل عمیق و چندجانبه است. این تغییر تحت تأثیر فشارهای بین‌المللی، تحولات داخلی پاکستان، روابط با کشورهای همسایه، و همچنین ظهور تهدیدات جدید امنیتی شکل گرفته است. برگزاری این سمینار با هدف گردهم آوردن کارشناسان، تحلیلگران، و سیاست‌گذاران برای بحث در مورد این موضوع حیاتی، ارائه دیدگاه‌های متنوع، و ایجاد بستری برای گفت‌وگوی آکادمیک و حرفه‌ای طراحی شده است. این رویداد همچنین به دنبال روشن‌سازی پیامدهای این چرخش برای امنیت منطقه‌ای، مبارزه با تروریسم، و آینده روابط پاکستان با جامعه جهانی است.

اهداف سمینار

- ❖ تحلیل علل چرخش سیاست پاکستان: بررسی عوامل داخلی (مانند فشارهای سیاسی و اقتصادی)، منطقه‌ای (مانند روابط با افغانستان و هند)، و بین‌المللی (مانند فشارهای ایالات متحده و چین) که به تغییر رویکرد پاکستان نسبت به طالبان منجر شده‌اند.
- ❖ ارزیابی پیامدها: تحلیل تأثیرات این تغییر سیاست بر امنیت ملی پاکستان، روابط با افغانستان، و ثبات منطقه‌ای.
- ❖ شناسایی چالش‌ها و فرصت‌ها: بررسی موانع پیش روی پاکستان در اجرای این سیاست جدید و فرصت‌هایی که این چرخش برای بهبود جایگاه منطقه‌ای و بین‌المللی این کشور ایجاد می‌کند.
- ❖ ارائه راهکارهای سیاستی: پیشنهاد سیاست‌های عملی برای مدیریت تنش‌ها و تقویت همکاری‌های منطقه‌ای در چارچوب این تحولات.

محورهای بحث

❖ ریشه‌های تاریخی حمایت پاکستان از طالبان:

- بررسی نقش پاکستان در شکل‌گیری و حمایت از طالبان در دهه‌های 1990 و 2000.
- تأثیر سیاست «عمق استراتژیک» در روابط پاکستان با افغانستان.

❖ عوامل محرک چرخش سیاست:

- فشارهای بین‌المللی و نقش قدرت‌های جهانی (ایالات متحده، چین، و سازمان‌های بین‌المللی).
- تهدیدات داخلی: تأثیر فعالیت‌های طالبان پاکستان (TTP) بر امنیت ملی.
- تغییرات در روابط منطقه‌ای، به‌ویژه با افغانستان و هند.

❖ پیامدهای استراتژیک و منطقه‌ای:

- تأثیر این چرخش بر روابط پاکستان و دولت طالبان در افغانستان.
- نقش این تغییر در مبارزه با تروریسم و امنیت منطقه‌ای.
- تأثیر بر پروژه‌های اقتصادی منطقه‌ای مانند کریدور اقتصادی چین-پاکستان (CPEC).

❖ چشم‌انداز آینده:

- چالش‌های پیش روی پاکستان در اجرای سیاست جدید.
- فرصت‌های همکاری منطقه‌ای برای ثبات و توسعه.
- نقش جامعه جهانی در حمایت یا نقد این چرخش استراتژیک.

پیام کلیدی

چرخش سیاست پاکستان از حمایت به تقابل با طالبان، نقطه عطفی در سیاست خارجی و امنیتی این کشور است که نه تنها آینده روابط پاکستان با افغانستان، بلکه ثبات کل منطقه جنوب آسیا را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این تحول فرصتی برای بازنگری در استراتژی‌های منطقه‌ای و تقویت همکاری‌های بین‌المللی در راستای مبارزه با تروریسم و ایجاد صلح پایدار است. با این حال، موفقیت این سیاست جدید به توانایی پاکستان در مدیریت چالش‌های داخلی و خارجی، و همچنین ایجاد اعتماد با همسایگان و جامعه جهانی بستگی دارد. این سمینار فرصتی منحصر به فرد برای تحلیل یکی از مهم‌ترین تحولات منطقه‌ای معاصر و ارائه دیدگاه‌هایی برای آینده‌ای امن‌تر و باثبات‌تر در جنوب آسیا خواهد بود.

مخاطبان هدف

- ❖ سیاست‌گذاران و دیپلمات‌های کشورهای منطقه و جهان.
- ❖ محققان، اساتید دانشگاه، و دانشجویان رشته‌های روابط بین‌الملل، علوم سیاسی، و مطالعات منطقه‌ای.
- ❖ تحلیلگران امنیتی و کارشناسان مبارزه با تروریسم.
- ❖ نمایندگان سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای.

خروجی‌های مورد انتظار

- ❖ انتشار گزارش جامع از بحث‌های سمینار به صورت دیجیتال.
- ❖ ارائه پیشنهادات سیاستی برای دولت پاکستان و بازیگران منطقه‌ای.
- ❖ ایجاد شبکه‌ای از کارشناسان برای ادامه گفت‌وگوها در مورد موضوعات مرتبط.

فرمت:

- ❖ مدت زمان: ۲ ساعت، شامل سخنرانی کلیدی، بحث پنل و پرسش و پاسخ.
- ❖ پلتفرم: زوم، با پخش زنده در وبسایت ابتکار برین برای توسعه و کانال‌های رسانه‌های اجتماعی برین.
- ❖ گرداننده توسط کارشناسان ابتکار برین برای توسعه برای اطمینان از گفت‌وگوی فراگیر و سازنده هدایت می‌شود.

دعوت به اقدام

ابتکار برین برای توسعه از ذینفعان دعوت می‌کند تا در این گفت‌وگوی حیاتی برای بازخوانی گذشته و ترسیم مسیری برای آینده‌ای بهتر برای افغانستان و منطقه. از طریق همکاری و نوآوری، این سمینار به ایجاد جوامعی ایمن‌تر و منسجم‌تر کمک خواهد کرد.